

ANALIZA ZAKONODAVSTVA U OBLASTI PRAVOSUDNE SARADNJE U KRIVIČNIM STVARIMA SA PREDLOZIMA ZA USKLAĐIVANJE SA PRAVNOM TEKOVINOM EU

UVOD

U Izvještaju Evropske komisije o analitičkom pregledu usklađenosti zakonodavstva za Crnu Goru za poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost posebno je tretirana oblast pravosudne saradnje u krivičnim stvarima. Imajući u vidu da je ova oblast bliže definisana cijelim nizom propisa na nivou Evropske unije, kao i činjenicu da je Crna Gora u ovom trenutku ratifikovala najveći broj relevantnih međunarodnih konvencija i bilateralnih ugovora, Evropska komisija je preporučila Crnoj Gori da Akcionim planom za poglavlje 24 predvidi izradu analize postojećeg nacionalnog zakonodavstva u cilju procjene stepena usklađenosti sa pravnom tekovinom EU u oblasti pravosudne saradnje u krivičnim stvarima, sa ciljem definisanja daljih koraka neophodnih za implementaciju preostalih djelova evropskog zakonodavstva u crnogorski pravni sistem. Izrada analize predviđena je i Programom rada Vlade za 2014. godinu za III kvartal.

RATIFIKOVANI MEĐUNARODNI UGOVORI I DRUGI IZVORI MEĐUNARODNE PRAVNE POMOĆI U KRIVIČNIM STVARIMA

Međunarodna pravna pomoć u krivičnim stvarima pruža se na osnovu multilateralnih i bilateralnih ugovora, a ukoliko međunarodni ugovor ne postoji ili određena pitanja nisu regulisana ugovorom, primjenjuje se domaće zakonodavstvo.

Crna Gora je potpisnica velikog broja multilateralnih konvencija iz oblasti međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima među kojima se kao najznačajnije izdvajaju konvencije Savjeta Evrope: Evropska konvencija o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima sa dva dodatna Protokola, Evropska konvencija o ekstradiciji sa dva dodatna Protokla, Evropska konvencija o transferu osuđenih lica sa dodatnim protokolom, Evropska konvencija o prenosu postupka.

U cilju boljeg i preciznijeg uređenja i pojednostavljanja i ubrzanja postupka pružanja međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima Crna Gora je potpisala niz bilateralnih ugovora sa državama regiona, sa kojima je i obim pravne pomoći najfrekventniji, kao što su Srbija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Italija, Makedonija, a takođe i intezivno radi na proširenju broja država sa kojima se ova oblast uređuje bilateralnim ugovorom, tako da se trenutno vode pregovori i sa Turskom i Kosovom u cilju zaključenja bilateralnih sporazuma.

U želji da na bilateralnoj osnovi stvori uslove za čvršću, obavezniju i efikasniju saradnju s državama regiona u borbi protiv svih vidova kriminala, a naročito organizovanog kriminala i korupcije, Crna Gora je u prethodnom periodu zaključila ugovore sa Srbijom, Hrvatskom, Makedonijom i Bosnom i Hercegovinom kojima je predviđena mogućnost izručenja sopstvenih državljana. Zajedničko za ove ugovore je da se sopstveni državljanin može izručiti samo za krivična djela organizovanog kriminala, korupcije i pranja novca, radi vođenja krivičnog postupka za krivična djela za koja je propisana kazna

zatvora u trajanju od 4 godine ili teža kazna, odnosno radi izvršenja kazne zatvora u trajanju od najmanje dvije godine za navedena krivična djela. Specifičnost ugovora sa Srbijom je da propisuje mogućnost izručenja sopstvenih državljana i za krivična djela protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, kao i za ostala teška krivična djela, odnosno teške oblike krivičnih djela za koja je propisana kazna zatvora u trajanju od najmanje pet godina ili teža kazna. Dodatnim bilateralnim ugovorom između Crne Gore i Italije uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji, propisano je da se sopstveni državljanin može izručiti radi vođenja krivičnog postupka za krivično djelo za koje se prema propisima obje države može izreći kazna zatvora u trajanju od 5 godina ili više.

Crna Gora je, takođe, i potpisnica mnogih multilateralnih konvencija koje na međunarodnom planu uređuju krivično pravnu zaštitu pojedinih dobara, a istovremeno u svojim odredbama tretiraju i pojedine segmente međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima kao što su Konvencija Ujedinjenih nacija protiv nezakonitog prometa opojnih droga i psihotropnih supstanci iz 1988. godine, Jedinствена konvencija o opojnim drogama iz 1961. godine, sa protokolom iz 1972. godine, Konvencija Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala iz 2000. godine sa dopunskim protokolima, Međunarodna konvencija o suzbijanju finansiranja terorizma iz 1999. godine, Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije iz 2003. godine, Međunarodna konvencija o sprečavanju terorističkih napada bombama iz 1997. godine, Evropska konvencija o sprečavanju terorizma iz 1977. godine, Konvencija o pranju, traženju, zapljeni i konfiskaciji prihoda stečenih kriminalom, iz 1990. godine, koja je dopunjena Konvencijom Savjeta Evrope o pranju, traženju, zapljeni i konfiskaciji prihoda stečenih kriminalom i o finansiranju terorizma, iz 2005. godine, i dr. Zajedničko za sve navedene Konvencije predstavlja to da u okviru svojih odredbi tretiraju i pojedina pitanja iz oblasti međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima što predstavlja izuzetnu važnost zbog postojanja pravnog osnova u vidu međunarodnog ugovora kako bi pojedine države udovoljile molbi za međunarodnu pravnu pomoć.

Uzimajući u obzir ocjene i preporuke Evropske komisije u ovoj oblasti Ministarstvo pravde je u odnosu na konvencije koje su obavezujuće samo na države članice Evropske unije, izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima obezbijedilo dalja unapređenja zakonskog okvira u ovoj oblasti.

U cilju sprovođenja odredbi Konvencije o uzajamnoj pomoći u krivičnim stvarima između država članica Evropske unije iz 2000. godine sa pratećim protokolima (koju Crna Gora ne može potpisati i ratifikovati jer je obuhvat njene primjene ograničen na zemlje EU) izmjenama i dopunama zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima - članom 42 - kao poseban vid međunarodne pravne pomoći predviđaju se zajednički istražni timovi i dostavljanje bankarskih podataka, što je u skladu sa odredbama Drugog dodatnog protokola uz ovu konvenciju.

Na isti način u crnogorsko zakonodavstvo uvedene su i odredbe Konvencije iz marta 1995. o pojednostavljenom postupku izručenja između država članica EU – izmjenama člana 29 Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima omogućeno je izručenje okrivljenog ili osuđenog lica koje je pritvoreno na osnovu međunarodne potjernice bez podnošenja molbe za izručenje države koja je raspisala potjernicu. To znači da međunarodna potjernica pravno zamjenjuje molbu za izručenje.

Kada je riječ o procesnim pravima osumnjičenih ili optuženih u krivičnom postupku u cilju potpune primjene Konvencije o transferu osuđenih lica i Dodatnog protokola, Ministarstvo pravde je, u primjeni odredaba ovog protokola usvojilo praksu da u slučajevima kada crnogorski državljanin izrazi neslaganje sa zahtjevom države u kojoj izdržava kaznu zatvora za transfer u Crnu Goru, ne dozvoli transfer osuđenog lica, poštujući na taj način izraženu volju osuđenog lica i princip procesnih prava okrivljenih i osuđenih lica.

NACIONALNI PROPISI U OBLASTI MEĐUNARODNE PRAVNE POMOĆI U KRIVIČNIM STVARIMA

U slučaju da neko pitanje koje se javi u odnosima između dvije države nije uređeno ni bilateralnim ugovorom niti multilateralnim konvencijama čije su države članice Crna Gora i druga država, ta pitanja će se rješavati u skladu sa nacionalnim zakonima. Najznačajniji propisi u pogledu pravosudne saradnje u krivičnim stvarima su Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, Zakonik o krivičnom postupku, Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, Zakon o zaštiti svjedoka, Zakon o odgovornosti pravnih lica za krivična djela, Zakon o unutrašnjim poslovima i Zakon o sudovima.

Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima propisuje uslove i postupak za pružanje međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima. Zakonom se uspostavljaju pravila i procedure za postupanje po zamolnicama koje Crna Gora prima i zamolnica za međunarodnu pravnu pomoć koje Crna Gora upućuje stranoj državi u zavisnosti od postojanja međunarodnog ugovora.

Zakon je opšteg karaktera i bavi se izručenjem, prenosom postupka (ustupanjem i preuzimanjem krivičnog gonjenja), priznanjem i izvršenjem krivičnih presuda i drugih sudskih odluka i drugim oblicima međunarodne pomoći. Zakon ograničava korišćenje „ličnih podataka“ samo za svrhe postupka za koji se ti podaci traže, čime su između ostalog ispunjeni standardi neohodni za saradnju sa EUROJUST-om. Kao poseban vid međunarodne pravne pomoći predviđaju se zajednički istražni timovi i dostavljanje bankarskih podataka, što je u skladu sa odredbama Drugog dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima. Kao poseban vid međunarodne pravne pomoći kontrolisane isporuke i tajne istrage nisu posebno predviđene Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima imajući u vidu da su iste, prema odredbama Zakonika o krivičnom postupku, povedene pod mjere tajnog nadzora pod nazivima “praćenje prevoza i isporuke predmeta krivičnog djela” i “angažovanje prikriivenog isljednika i saradnika”.

Takođe, u prelaznim i završnim odredbama zakona upućuje se na shodnu primjenu **Zakonika o krivičnom postupku** koji posredno utiče na postupak pružanja međunarodne pravne pomoći.

Ovim krovnim zakonima za pružanje međunarodne pravne pomoći u potpunosti su obezbijeđene proceduralne pretpostavke za primjenu gore navedenih konvencija koje je Crna Gora ratifikovala.

Crna Gora je donijela i **Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma** čijim odredbama se reguliše postupak dostavljanja ličnih podataka organu nadležnom za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma strane države. Takođe, ovaj zakon dozvoljava neposrednu komunikaciju nadležnih organa uprave koji mogu tražiti podatke, informacije i dokumentaciju potrebnu za otkrivanje i sprječavanje pranja novca ili finansiranja terorizma. Nadležni organ uprave takođe može

samoinicijativno dostavljati podatke, dokumentaciju i informacije o klijentima ili transakcijama, za koje postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, koje je pribavio ili vodi u skladu sa ovim zakonom, nadležnom organu za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorizma strane države uz uslov reciprociteta.

Zakonom o zaštiti svjedoka propisan je postupak podnošenja molbe drugoj državi za prihvrat zaštićenog lica i postupak po molbi druge države za prihvrat zaštićenog lica i primjenu mjera zaštite.

Zakon o sudovima propisuje nadležnost isključivo viših sudova u postupku pružanja međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima. Nacrtom novog zakona o sudovima kao nova uvodi se nadležnost osnovnih sudova za postupanje po zamolnicama stranih pravosudnih organa za uručenje pismena.

Horizontalno posmatrajući postojeći pravni okvir za pružanje međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima može se zaključiti da Crna Gora kao država koja postepeno pristupa Evropskoj uniji ima sve neophodne pravne pretpostavke za efikasno i neometano ostvarivanje pravosudne saradnje u krivičnim stvarima.

POSTUPANJA MINISTARSTVA PRAVDE U PREDMETIMA MEĐUNARODNE PRAVNE POMOĆI U KRIVIČNIM STVARIMA U 2012. I 2013. GODINI

Tokom 2012. godine, u Ministarstvu pravde kao centralnom organu komunikacije, formirano je 2299 predmeta međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima, što je za 179 predmeta više nego u 2011. godini. Aktivne zamolnice, kada se pravosudni organi Crne Gore obraćaju sa molbom za pružanje pravne pomoći, čine 42% predmeta, dok su 58% zahtjevi stranih pravosudnih organa, pasivne zamolnice.

Tokom 2013. godine u radu je bilo ukupno 1983 predmeta, od čega 1132 (57.1%) aktivnih zamolnica, dok je pasivnih zamolnica bilo 851 (42.9%).

Treba imati u vidu da je broj postupanja u predmetima međunarodne pravne pomoći znatno je veći od broja predmeta formiranih u tekućoj godini, jer se znatno veći broj primljenih pismena tokom 2012. godine odnosi na predmete iz ranijih godina.

BROJ PREDMETA PO OBLICIMA

Prema vrsti pravne pomoći najviše je bilo zahtjeva za tzv. "malu pravnu pomoć", i to ukupno 1629 zamolnica (78.9%), dok je najmanje bilo zahtjeva za priznanje i izvršenje strane sudske odluke 59 zamolnica (2,9%).

Oblik	Broj predmeta 2013.	Broj predmeta 2014.
Ekstradicija	145	105
Transfer	35	41
Ustupanje i preuzimanje krivičnog gonjenja	161	149
Priznanje i izvršenje strane sudske odluke	26	59
Mala pravna pomoć	1932	1629
UKUPNO	2299	1983

BROJ AKTIVNIH/PASIVNIH PREDMETA EKSTRADICIJE

A/P ekstradicije	Broj predmeta 2013.	Broj predmeta 2014.
Aktivni	104	57
Pasivni	41	48
UKUPNO	146	105

Administrativni kapaciteti Ministarstva pravde i pravosudnih organa u postupku pružanja međunarodne pravne pomoći

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva pravde u Direkciji za međunarodnu pravnu pomoć, osim načelnika sistematizovana su ukupno četiri radna mjesta, i to po dva za postupanje po zamolnicama međunarodne pravne pomoći u krivičnim i građanskim stvarima, od kojih jedno nije popunjeno. S obzirom na broj predmeta međunarodne pravne pomoći na godišnjem nivou ove poslove vrše i službenici Direkcije za međunarodnu pravnu saradnju i evropske integracije.

S obzirom na činjenicu da će se uvođenjem novih pravnih instituta u oblasti pravosudne saradnje obim pravne pomoći povećavati sa približavanjem Crne Gore EU, potrebno je planirati i povećanje broja službenika za postupanje po ovim predmetima. Prema trenutnim procjenama do pristupanja bi trebalo povećati broj službenika sa postojećih pet na ukupno 10, i to po pet za postupanje po zamolnicama međunarodne pravne pomoći u krivičnim i građanskim stvarima.

Prema važećim organizacionim propisima u oblasti pravosuđa, svi pravosudni organi pred kojima se vode krivični postupci mogu tražiti pružanje pravne pomoći zamolnicom. Za postupanje po zamolnicama stranih pravosudnih organa u krivičnim stvarima nadležni su viši sudovi, odnosno državna tužilaštva kad je u pitanju ustupanje krivičnog gonjenja. Uvođenjem nadležnosti osnovnih sudova za postupanje po zamolnicama stranih pravosudnih organa za uručenje pismena znatno će se rasteretiti sudije za istragu pri višim sudovima koje su prema važećem Zakonu o sudovima nadležne za postupanje po svim vrstama stranih zamolnica u krivičnim stvarima.

Imajući u vidu potrebu unaprijeđenja i inoviranja znanja, korišćenja instrumenata i jačanja sposobnosti u implementaciji svih oblika pružanja međunarodne pravne pomoći, kao i usvajanja novih znanja o mehanizmima pravosudne saradnje u krivičnim stvarima u Evropskoj uniji, u 2013. godini pripremljen je Opšti program edukacije nosilaca pravosudne funkcije o pozitivnim propisima iz oblasti međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima. Program sadrži i dvogodišnji plan edukacije nosilaca pravosudnih funkcija sa po tri tematske cjeline godišnje od kojih su teme predviđene za 2014. godinu u potpunosti realizovane. Na svakoj do sada sprovedenoj obuci prisustvovalo je oko 30 sudija i tužilaca. U 2015. godini planirane su teme koje se upravo odnose na instrumente pravosudne saradnje u krivičnim stvarima poput Evropskog naloga za hapšenje i Evropskog naloga za pribavljanje dokaza.

DIREKтна KOMUNIKACIJA PRAVOSUDNIH ORGANA U PREDMETIMA MEĐUNARODNE PRAVNE POMOĆI U KRIVIČNIM STVARIMA

U pogledu načina komunikacije u postupku pružanja međunarodne pravne pomoći, osim preko Ministarstva pravde kao centralnog organa komunikacije, mogućnost neposredne komunikacije

pravosudnih organa predviđena je međunarodnim multilateralim i bilateralnim ugovorima, a u Zakonu o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima ova mogućnost propisana je članom 4 stav 3.

Prema podacima iz upisnika VDT za predmete međunarodne pravne pomoći u 2013. godini bilo je 5 zamolnica Državnog tužilaštva direktno upućenih stranom pravosudnom organu, a u 2014 svega 3. Strani pravosudni organi su u 2013. godini tužilaštvu uputili 15 zamolnica, a u 2014. godini 10.

Prema podacima viših sudova koji su nadležni za postupanje u predmetima međunarodne pravne pomoći u 2013 strani pravosudni organi su direktno dostavili 146 zamolnica dok su preko Ministarstva pravde za istu godinu dostavljene 753 strane zamolnice. U 2014. godini strani pravosudni organi su direktno dostavili 75 zamolnica a preko Ministarstva pravde 291.

Prema navedenim podacima može se zaključiti da se mogućnost neposredne saradnje ne koristi u dovoljnoj mjeri, kako od strane domaćih tako i stranih pravosudnih organa. U velikom broju slučajeva pravosudni organi i dalje zamolnice upućuju centralnom organu države ili na neposredno dostavljen zahtjev odgovor ne dostavljaju pravosudnom organu druge države koji je uputio zamolnicu, već ministarstvu pravde zamoljene države. U tom smislu potrebno je podsticati pravosudne organe da u postupcima međunarodne pravne pomoći koriste neposrednu komunikaciju između pravosudnih organa, gdje je ona predviđena Ugovorom.

Eurojust

U cilju ispunjavanja preporuke EK koja se odnosi na zaključivanje Sporazuma o saradnji sa EUROJUST-om u oktobru 2013. realizovana je posjeta eksperata EUROJUST-a koja je rezultirala konkretnim preporukama koje je potrebno ispuniti do potpisivanja Sporazuma sa EUROJUST-om.

Kako bi se ispunile sve preporuke sprovedene su sljedeće aktivnosti: izvršena je izmjena Poslovnika o radu tužilaštva kojim su bliže propisane procedure o postupanju sa ličnim podacima; potpisan je Protokol o saradnji između Agencije za zaštitu ličnih podataka i Vrhovnog državnog tužilaštva u cilju definisanja bližih oblika saradnje ova dva organa; realizovano je ukupno 18 radionica u svim državnim tužilaštvima za ukupno 165 predstavnika tužilaštava. Uz podršku IPA 2010 Regionalnog programa "Jačanje tužilačke mreže u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala" organizovan je Regionalni seminar „Zaštita ličnih podataka tokom istrage i krivičnog postupka“.

S obzirom da su sve preporuke ispunjene može se uskoro očekivati početak pregovora o potpisivanju Sporazuma o saradnji između Crne Gore i Eurojust-a.

Elektronsko upravljanje predmetima međunarodne pravne pomoći

Svjesni činjenice da je efikasna pravosudna saradnja u krivičnim stvarima jedan od ključnih izazova u naporima da se što efikasnije spriječi i suzbija kriminalna djelatnost, Ministarstvo pravde nastoji da osim normativnih obezbijedi i tehničke pretpostavke za unapređenje efikasnosti u postupanju po predmetima međunarodne pravne pomoći.

U tom pravcu, u 2014. godini je u Ministarstvu pravde, uz podršku Holandske Ambasade otpočeo projekat uvođenja sistema evidencije predmeta međunarodne pravne pomoći – LURIS, kojim će se

omogućiti precizno praćenje broja primljenih i upućenih zamolnica, kao i unaprijediti mehanizmi statističkog izvještavanja u oblasti međunarodne pravne pomoći u građanskim i krivičnim stvarima.

Uvođenjem elektronskog upravljanja predmetima međunarodne pravne pomoći koje se očekuje do kraja 2014. godine obezbjeđuje se povećanje ažurnosti u evidenciji, kvalitetno statističko izvještavanje prema Evropskoj uniji i ostalim međunarodnim organizacijama. Izvještavanje će biti omogućeno po vrsti pravne pomoći, krivičnom djelu, državi molilji, nadležnom organu za postupanje, kao i po svim ostalim parametrima koji su potrebni kako bi se što preciznije pratio proces i postupak pružanja pravne pomoći i efikasnosti u postupanju zaposlenih službenika u ministarstvu.

Ovaj sistem se može upodobljavati i širiti shodno potrebama Ministarstva, povezivati sa već postojećim pravosudnim informacionim sistemom, a u kasnijim fazama realizacije može biti korišćen i za razmjenu podataka u dijelu međunarodne pravne pomoći sa relevantnim međunarodnim organizacijama poput EUROJUST-a.

INSTITUTI EVROPSKE UNIJE OBLASTI PRAVOSUDNE SARADNJE U KRIVIČNIM STVARIMA

Krivično pravo je od osnivanja Evropske zajednice pedesetih godina prošlog vijeka prešlo put od normativnog izdvajanja iz evropskog pravnog poretka zemalja članica, preko postepenog afirmisanja Evropskog suda do smještanja u treći međunarodnopravni stub Evropske unije, koji je uspostavljen Ugovorom o Evropskoj uniji iz Maastrichta 1992, i koji je obuhvatao cjelokupnu saradnju u području pravosuđa i unutrašnjih poslova (mjere vezane za slobodno kretanje osoba kao što je azil, prelazak vanjskih granica, kao i policijska i pravosudna saradnja i drugo). Od Ugovora iz Amsterdama 1997. područje trećeg stuba suženo je na policijsku i pravosudnu saradnju u krivičnim stvarima, dok su ostali poslovi prebačeni u prvi, supranacionalni stub Unije. Stupanjem na snagu Lisabonskog ugovora ukinuta je „hramska“ arhitektura kroz unifikaciju tri stuba u jedinstveni pravni poredak koji danas prepoznajemo pod nazivom pravna tekovina EU.

Evropska unija je, nakon stupanja na snagu Ugovora iz Amsterdama svoje normativne obaveze u oblasti krivičnog prava, počela ostvarivati kroz okvirne odluke (Framework decisions), koje postepeno zamjenjuju relevantne međunarodne dokumente, i to u prvom redu Konvencije koje uređuju oblast krivičnopravnih odnosa. Okvirne odluke nemaju neposredan pravni učinak već se u pravne poretke država članica implementiraju nacionalnim propisima. Putem okvirnih odluka stvarana su zajednička minimalna pravila o obilježjima krivičnih djela i kaznama u oblasti organizovanog kriminala, terorizma, nezakonite trgovine drogom i šire. Takođe, nastojalo se afirmisati načelo uzajamnog povjerenja u pravne sisteme, odnosno priznanja i izvršenja presuda i drugih sudskih odluka, zatim neposredna komunikacija između pravosudnih tijela i uspostavljanje zajedničkih minimalnih procesnih standarda, sve u cilju stvaranja pretpostavki za izjednačavanje učinka stranih i sopstvenih sudskih odluka u nacionalnom krivičnopravnom poretku.

Okvirne odluke su po svojoj prirodi akti kojima se približavaju interni propisi država članica, obavezujuće su za države članice u odnosu na ono što se njima nastoji postići, pri čemu je izbor forme i metoda preuzimanja ostavljena državama članicama.

Okvirnim odlukama bliže se uređuje pravosudna saradnja u krivičnim stvarima između domaćih nadležnih pravosudnih tijela s nadležnim pravosudnim tijelima drugih država članica Evropske unije.

Imajući u vidu gore navedeno, država koja pristupa Evropskoj uniji dužna je da do dana pristupanja u nacionalni pravni sistem uvede specifične instrumente pravosudne saradnje, i to:

1. evropski nalog za hapšenje i postupak predaje,
2. nalog za osiguranje imovine ili dokaza,
3. evropski nalog za pribavljanje dokaza,
4. priznanje i izvršenje odluka o oduzimanju imovine ili predmeta,
5. priznanje i izvršenje odluka o novčanoj kazni,
6. priznanje i izvršenje presuda kojima je izrečena kazna zatvora ili mjera koja uključuje oduzimanje slobode,
7. priznanje i izvršenje presuda i odluka kojima su izrečene probacijske mjere i alternativne sankcije,
8. priznanje i izvršenje odluka o mjerama bezbjednosti.

Hrvatska je tokom pregovora u poglavlju 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost, 2010. godine usvajanjem Zakona o pravosudnoj saradnji u krivičnim stvarima u svoj pravni poredak uvela navedene institute preuzimajući sljedeće okvirne odluke koje su u tom trenutku bile na snazi:

- Okvirna odluka Savjeta 2002/584/PUP od 13. juna 2002. o evropskom nalogu za hapšenje i postupcima predaje između država članica (SL L 190, 18. 7. 2002.),
- Okvirna odluka Savjeta 2003/577/PUP od 22. jula 2003. o izvršenju naloga za osiguranje imovine i dokaza u Evropskoj uniji (SL L 196, 2. 8. 2003.),
- Okvirna odluka Savjeta 2005/214/PUP od 24. februara 2004. o primjeni načela uzajamnog priznavanja novčanih kazni (SL L 76, 22. 3. 2005.),
- Okvirna odluka Savjeta 2006/783/PUP od 6. oktobra 2006. o primjeni načela međusobnog priznavanja naloga za oduzimanje (SL L 328, 24. 11. 2008.),
- Okvirna odluka Savjeta 2008/909/PUP od 27. novembra 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u krivičnim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihovog izvršenja u Evropskoj uniji (SL L 81, 27. 11. 2008.),
- Okvirna odluka Savjeta 2008/947/PUP od 27. novembra 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda i uslovnih osuda s ciljem nadzora alternativnih sankcija (SL L 337, 27. 11. 2008.)
- Okvirna odluka Savjeta 2008/978/PUP od 18. decembra 2008. o evropskim nalogima za pribavljanje predmeta, dokumentacije i podataka za korišćenje u krivičnim postupcima (SL L 350, 30. 12. 2008.),
- Okvirna odluka Savjeta 2008/977/PUP od 27. novembra 2008. o zaštiti ličnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne saradnje u krivičnim stvarima (SL L 350, 30. 12. 2008.),
- Okvirna odluka Savjeta 2009/299/PUP od 26. februara 2009. o izmjenama i dopunama Okvirnih odluka 2002/584/PUP, 2005/214/PUP, 2006/783/PUP, 2008/909/PUP i 2008/947/PUP radi jačanja procesnih prava osoba i primjene načela uzajamnog priznavanja odluka donesenih povodom suđenja u odsustvu (SL 2009 L 81, 26. 3. 2009.),
- Odluka Savjeta 2002/187/PUP od 28. februara 2002. kojom se osniva Eurojust s ciljem jačanja borbe protiv teških krivičnih djela (SL L 63, 6. 3. 2002.) koja je posljednji put izmijenjena Odlukom Vijeća 2009/426/PUP od 26. decembra 2008. o jačanju Eurojusta (SL L 138, 4. 6. 2009.),

– Okvirna odluka Savjeta 2009/829/PUP od 23. oktobra 2009. o primjeni načela uzajamnog priznavanja odluka o mjerama nadzora među državama članicama Evropske unije kao alternative privremenom pritvoru (SL L 294, 11. 11. 2009.).

Imajući u vidu da se pravna tekovina Evropske unije u ovoj oblasti dinamično razvija i mijenja, tokom ukupnog perioda pregovaranja, osim kontinuiranih napora u pravcu usklađivanja našeg zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU, u ovoj oblasti moramo pratiti i promjene zakonodavstva u EU, te se u hodu usklađivati s novom pravnom tekovinom.

Sa druge strane, crnogorski pravni okvir u domenu pravosudne saradnje u krivičnim stvarima u procesu pristupanja mora imati dva odvojena kolosjeka. Jedan kojim će se dalje unapređivati odnosi između pravosudnih organa Crne Gore sa pravosudnim organima država članica EU i drugi koji će regulisati međunarodnu pravnu saradnju sa tzv. „trećim zemljama“ u trenutku kada Crna Gora postane dio Evropske unije. Opravdanost ovakvog pristupa se nalazi u različitosti standarda država članica EU i „trećih zemalja“, kao i potrebi suprostavljanja kriminalnim pojavama na sveobuhvatan način.

PREPORUKE ZA USKLAĐIVANJE NACIONALNOG ZAKONODAVSTVA SA PRAVOM EU I UNAPREĐENJE INSTITUCIONALNIH I ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA ZA EFIKASNU PRIMJENU

Može se zaključiti da su u oblasti pravosudne saradnje u krivičnim stvarima, kroz značajan broj potpisanih međunarodno obavezujućih dokumenata za Crnu Goru, bilateralnih ugovora o pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, ugovora o izručenju i ugovora o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u krivičnim stvarima i prateće nacionalno krivično zakonodavstvo, stvoreni kvalitetni preduslovi za efikasnu primjenu svih mehanizama koordinacije i realizacije međunarodne pravne pomoći od strane nadležnih pravosudnih i drugih organa Crne Gore.

Evropska komisija odnosno nadležni Generalni direktorat za pravosuđe ukazali su da bi, u odnosu na preostali dio evropskog zakonodavstva koji još uvijek nije transponovan u crnogorski pravni sistem, trebalo razmotriti mogućnost usvajanja posebnog zakona po ugledu na hrvatski model. Na taj način bi se jedinstvenim propisom uveli preostali pravni instituti u ovoj oblasti, definisale procedure i nadležni pravosudni organi za njihovu primjenu. U tom slučaju Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći bi u trenutku pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji predstavljao propis koji reguliše međunarodnu pravnu saradnju sa tzv. „trećim zemljama“.

PREDLOG ZAKLUČAKA

Vlada Crne Gore, na sjednici od _____septembra 2014. godine, razmotrila je i usvojila Analizu zakonodavstva u oblasti pravosudne saradnje u krivičnim stvarima da predlozima za usklađivanje sa pravnom tekovinom EU koju je dostavilo Ministarstvo pravde.

S tim u vezi, Vlada je donijela sljedeće

ZAKLUČKE

1. Zadužuje se Ministarstvo pravde da Analizu zakonodavstva u oblasti pravosudne saradnje u krivičnim stvarima sa predlozima za usklađivanje sa pravnom tekovinom EU dostavi Evropskoj komisiji na komentare i sugestije.

**POPIS RATIFIKOVANIH MEĐUNARODNIH UGOVORA I DRUGIH IZVORA MEĐUNARODNE PRAVNE
POMOĆI U KRIVIČNIM STVARIMA**

KONVENCIJE SAVJETA EVROPE

1. Evropska konvencija o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima, Strazbur 20.04.1959. godine

Ova Konvencija predstavlja najvažniji izvor i osnov pružanja međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima. Konvenciju su prihvatile sve države članice Savjeta Evrope, koje su se obavezale da jedna drugoj pružaju najširu moguću pravnu pomoć u krivičnim stvarima. Konvencija uspostavlja pravila za postupanje nadležnih organa zamoljene države koje imaju za cilj pribavljanje dokaza (saslušanje svjedoka, eksperata i okrivljenih, uručenje akata i pribavljanje podataka iz kaznene evidencije) ili dostavljanje dokaza (podataka ili dokumenata) za potrebe krivičnih postupaka u drugoj državi. Konvencija bliže određuje zahtjeve koje zamolnica za pružanje pravne pomoći mora ispuniti (centralni organ komunikacije, jezik, odbijanje pravne pomoći). Objavljena je u "Službenom listu SRJ"- Međunarodni ugovori, br. 10/01.

2. Dodatni protokol uz Evropsku konvenciju o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima, Strazbur 17.03.1978. godine

Protokol iz 1978. je dopuna pravilima sadržanim u Konvenciji iz 1959. godine. Njime se povlači mogućnost data u Konvenciji da se odbije postupanje po zamolnici iz razloga što se ona odnosi na djelo koje se u zamoljenoj državi smatra fiskalnim. Ovim protokolom međunarodna saradnja se proširuje na uručenje dokumenata koji se tiču izvršenja kazne i sličnih mjera (suspenzija za izricanje presude, uslovni otpust, odlaganje početka izvršenja kazne ili prekid takvog izvršenja). Osim toga, njome se uvode pravila vezana za razmjenu podataka iz kaznene evidencije. Objavljen je u "Službenom listu SRJ"- Međunarodni ugovori, br. 10/01.

3. Drugi dodatni protokol uz Evropsku konvenciju o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima, Strazbur 08.11.2001. godine

Ovaj protokol ima za cilj da poboljša sposobnost država da reaguju u borbi protiv prekograničnog kriminala u svjetlu političkog i socijalnog razvoja u Evropi i tehnološkog razvoja u svijetu. Svrha ovog protokola je da poboljša i dopuni Konvenciju iz 1959. godine i Dodatni protokol iz 1978. godine, posebno na način što širi domet situacija u kojima se može tražiti međusobna pravna pomoć, i mogu definisati pravila pružanja takve pomoći na lakši, brži i fleksibilniji način. Takođe, obuhvata pravila zaštite individualnih prava u obradi ličnih podataka. Objavljen je u „Službenom listu Crne Gore“- Međunarodni ugovori, br. 5/08.

4. Evropska konvencija o ekstradiciji, Pariz 13.12.1957. godine

Evropska konvencija o ekstradiciji je pravni osnov za ekstradiciju lica traženih zbog krivičnih postupaka ili zbog izvršenja kazne između država koje su joj pristupile. Ova Konvencija se ne primjenjuje na politička i vojna krivična djela i svaka država članica može odbiti da po tim osnovima izruči svoje državljane stranoj državi. Vezano za fiskalna krivična djela (porezi, carine) ekstradicija se može odobriti ako su države članice odlučile o tome u kontekstu nekog takvog djela ili kategorije djela. Ekstradicija se može odbiti i ako lice tvrdi da postoji rizik smrtne kazne po pravu države molilje. Prilikom pristupanja Konvenciji stavljena je rezerva na član 6, čime se onemogućava izručenje sopstvenih državljana na osnovu ove Konvencije. S druge strane, uzručenje sopstvenih državljana omogućeno je bilateralnim ugovorima potpisanim nakon 2010. godine do danas. Objavljena je u "Službenom listu SRJ"- Međunarodni ugovori, br. 10/01.

5. Dodatni protokol uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji, Strazbur, 15.10.1975. godine

Evropska konvencija o ekstradiciji obuhvata ekstradiciju i u kontekstu svih političkih djela. Svrha ovog protokola je da dalje ograniči opseg ovih krivičnih djela isključujući i ratne zločine i zločine protiv čovječnosti. Osim toga, Dodatni protokol uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji dopunjava norme konvencije koje se odnose na princip "ne bis in idem" (čl. 9) na način da se omogućava odbijanje izručenja i u odnosu na presudu izrečenu u trećoj državi. Objavljen je u "Službenom listu SRJ"- Međunarodni ugovori, br. 10/01.

6. Drugi dodatni protokol uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji, Strazbur, 17.03.1978. godine

Svrha drugog dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji je omogućavanje primjene Konvencije na nekoliko segmenata i ciljeva, posebno onih koji se odnose na fiskalna krivična djela među djelima za koja lice može biti izručeno u skladu sa odredbama ove Konvencije. Ovaj protokol sadrži i dodatna pravila o presudama in absentia i amnestiji. Objavljen je u "Službenom listu SRJ"- Međunarodni ugovori, br. 10/01.

7. Evropska konvencija o transferu osuđenih lica, Strazbur, 21.03.1983. godine

Glavni cilj ove konvencije je omogućavanje socijalne rehabilitacije zatvorenika dajući mogućnost stranim državljanima osuđenim za krivična djela da kaznu služe u svojoj državi. Bazirana je na principima humanosti, jer teškoće u komunikaciji zbog jezičke barijere i nedostatka kontakta sa članovima porodice mogu imati štetne posljedice po lice koje se nalazi u zatvoru u stranoj državi. Transfer može zatražiti i država u kojoj je kazna izrečena ili država čiji je osuđeni državljanin. Podliježe pristanku obje države, ali i samog lica. Ova konvencija uspostavlja i proceduru izvršenja kazne koja je predmet transfera. Koja god procedura bude odabrana od strane države čiji je osuđeni državljanin, važi pravilo da pritvorska kazna ne može biti transformisana u novčanu, i da se mora uzimati u obzir vrijeme koje je osuđeni lišen slobode proveo u državi koja je kaznu izrekla. Takođe, kazna u državi čiji je državljanin ne može biti duža ili strožija od prvobitne kazne. Objavljena je u "Službenom listu SRJ"- Međunarodni ugovori, br. 4/01.

8. Dodatni protokol uz Evropsku konvenciju o transferu osuđenih lica, Strazbur 18.12.1997. godine

U želji da se olakša primjena Konvencije o transferu osuđenih lica, ovim dokumentom predviđa se mogućnost transfera osuđenog lica i bez pristanka tog lica, i to u slučaju kada presuda uključuje nalog za protjerivanje ili deportaciju, odnosno na lica koja pokušaju da izbjegnu izvršenje presude tako što pobjegnu na teritoriju države izvršenja presude, čiji su državljanin. Objavljen je u "Službenom listu SRJ"- Međunarodni ugovori, br. 4/01.

9. Evropska konvencija o prenosu postupka u krivičnim stvarima, Strazbur, 15.05.1972. godine

U skladu sa ovom konvencijom svaka država koja joj je pristupila može zatražiti od druge države da vodi postupak protiv osumnjičenog lica umjesto nje. Ovakav zahtjev može se podnijeti: ako je osumnjičeni rezident ili državljanin zamoljene države; ili ako treba da služi kaznu ili ga očekuje neki drugi proces u toj državi; ako je transfer postupka u interesu pravičnog suđenja ili ako je vjerovatno da bi izvršenje kazne u zamoljenoj državi poboljšalo socijalnu rehabilitaciju lica. Zamoljena država ne može odbiti prijem zahtjeva, osim u specifičnim slučajevima, a posebno ako smatra da je djelo političke prirode ili da je zahtjev baziran na osnovu rase, religijske ili nacionalne pripadnosti. Objavljena je u "Službenom listu SRJ"- Međunarodni ugovori, br. 10/01.

10. Evropska konvencija o sprečavanju terorizma, Strazbur, 27.01.1977. godine

Konvencija ima za cilj da omogući ekstradiciju počinitelja krivičnih djela u vezi sa terorizmom. Njome se nabrajaju krivična djela za koja se zemlje potpisnice obavezuju da ih neće smatrati političkim krivičnim djelima, ili djelima u vezi sa političkim krivičnim djelima, ili djelima inspirisanim političkim motivima, posebno teška krivična djela otmice vazduhoplova, kidnapovanja i uzimanja talaca, korišćenje bombi, granata, raketa, bombi u pismama i pošiljkama, ako njihova upotreba ugrozi neko lice. Osim toga, Konvencija daje ovlašćenja državama koje su joj pristupile da ne smatraju političkim krivičnim djelom bilo kakav akt nasilja protiv života, fizičkog integriteta ili slobode lica. Takođe, Konvencija izričito propisuje da ništa sadržano u njoj neće biti interpretirano kao nametanje obaveze državama da izruče

lice kojem bi se sudilo ili koje bi bilo kažnjeno samo na osnovu rase, vjerske, nacionalne ili političke pripadnosti. Objavljena je u "Službenom listu CG"- Međunarodni ugovori, br. 5/08.

11. Konvencija o pranju, traženju, zapljeni i konfiskaciji prihoda stečenih kriminalom, Strazbur, 08.11.1990. godine

Cilj ove konvencije je pospješivanje međunarodne saradnje na polju istraživanja kriminala i praćenja, zapljene i konfiskacije prihoda njime stečenih. Konvencija služi da uspostavi sličan nivo efikasnosti u situacijama kada ne postoji potpuna usklađenost propisa. Konvencijom su propisani oblici pomoći u istražnim postupcima (pribavljanje dokaza, usvajanje zajedničkih istražnih tehnika, skidanje bankarske tajne itd.), privremene mjere ("zamrzavanje" sredstava na računu, zapljena imovine da bi se spriječilo njeno otklanjanje itd), kao i mjere konfiskacije prihoda stečenih krivičnim djelima (izvršenje inostranog naloga za konfiskaciju, procesuiranje pred nacionalnim organima koje bi vodilo konfiskaciji, a na zahtjev druge države itd). Objavljena je u "Službenom listu SRJ"- Međunarodni ugovori, br. 7/02.

12. Konvencija Savjeta Evrope o pranju, traženju, zapljeni i konfiskaciji prihoda stečenih kriminalom i o finansiranju terorizma, Varšava, 16.05.2005. godine

Konvencija predstavlja dopunu i proširenje Konvencije o pranju, traženju, zapljeni i konfiskaciji prihoda stečenih kriminalom, uzimajući u obzir da se terorizam može finansirati ne samo novcem "opranim" od kriminalne djelatnosti, već i kroz zakonite aktivnosti. Ovo je prvi međunarodni sporazum koji obuhvata prevenciju i kontrolu pranja novca i finansiranja terorizma. Ključna ideja je da je brz pristup finansijskim informacijama ili informacijama o imovini u posjedu kriminalnih organizacija, uključujući i terorističke grupe, esencijalan u uspješnom vršenju preventivnih i represivnih mjera. Konvencija sadrži i mehanizme kojima se obezbjeđuje bolja implementacija njenih pravila. Objavljena je u "Službenom listu CG"- Međunarodni ugovori, br. 5/08. U odnosu na Crnu Goru stupa na snagu 01.02.2009. godine.

KONVENCIJE UJEDINJENIH NACIJA

1. Jedinstvena konvencija o opojnim drogama iz 1961. godine

Glavni cilj ove konvencije je ograničavanje posjedovanja, korišćenja, trgovine, distribuiranja, uvoza, izvoza i proizvodnje droga, osim u medicinske i naučne svrhe, i da se putem međunarodne saradnje nadležnih tijela obeshrabre proizvođači i trgovci drogom. Objavljena je u "Službenom listu SFRJ"- Međunarodni ugovori, br. 2/64.

Protokol o izmjenama Jedinstvene konvencije o opojnim drogama iz 1972. godine

Protokol produbljuje definisanje obaveza država koje su pristupile Jedinstvenoj konvenciji o opojnim drogama na polju inkriminisanja i aktivnog sprovođenja zakona u borbi protiv opojnih droga. Objavljen je u "Službenom listu SFRJ"- Međunarodni ugovori, br. 3/78.

2. Konvencija Ujedinjenih nacija protiv nezakonitog prometa opojnih droga i psihotropnih supstanci iz 1988. godine

Član 6. konvencije predstavlja pravni osnov za ekstradiciju u slučajevima vezanim za drogu između država koje nemaju drugih instrumenata u oblasti ekstradicije. Dodatno, Konvencijom se traži od strana da jedne drugima pružaju međunarodnu pravnu pomoć po zahtjevu, u svrhe traženja, zapljene, uručenja sudskih akata itd. Objavljena je u „Službenom listu SFRJ“- Međunarodni ugovori, br. 14/90.

3. Konvencija Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala iz 2000. godine sa dopunskim protokolima

Konvencija predstavlja veliki pomak u borbi protiv transnacionalnog organizovanog kriminala i predstavlja priznanje od strane država koje su joj pristupile ozbiljnosti ovih problema, kao i potrebe jačanja međunarodne saradnje u borbi protiv ovih pojava. Države koje su je ratifikovale obavezale su se na niz mjera, među kojima inkriminisanje ovih krivičnih djela (učestvovanje u organizovanim kriminalnim grupama, pranje novca, korupcija, ometanje pravde i sl.), usvajanje novih pravila za ekstradiciju, pružanje međunarodne pravne pomoći i saradnju u sprovođenju zakona, i promovisanje obuke i

tehničke pomoći za jačanje kapaciteta nacionalnih organa u ovoj borbi. Objavljena je u „Službenom listu SRJ“- Međunarodni ugovori, br. 6/01.

Konvencija je dopunjena sa tri protokola: Protokolom za sprječavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudima, posebno ženama i djecom (stupio na snagu 2003. godine), Protokolom protiv krijumčarenja ljudi kopnom, morem ili u vazduhu (stupio na snagu 2004. godine) i Protokolom protiv nezakonite proizvodnje i trgovine vatrenim oružjem, njegovim dijelovima i municijom (stupio na snagu 2005. godine).

4. Međunarodna konvencija o suzbijanju finansiranja terorizma iz 1999. godine

Ovom konvencijom se zahtijeva da države koje su joj pristupile preduzmu neophodne korake da spriječe i odreaguju na finansiranje terorizma, direktno ili indirektno, kroz grupe koje se kroz dobrotvorne, kulturne i druge ciljeve teže inkorporirati u nezakonite aktivnosti. Propisuje se obaveza postojanja krivične, građanske ili administrativne odgovornosti za ovakva djela. Takođe, njome se omogućava uspostavljanje identifikovanja, zamrzavanja i oduzimanja sredstava namijenjenih terorističkim aktivnostima, kao i podjeli konfiskovane imovine sa drugim državama u pojedinačnim slučajevima. U skladu sa ovom konvencijom, bankarska tajna više nije adekvatno opravdanje za odbijanje saradnje. Objavljena je u „Službenom listu SRJ“- Međunarodni ugovori, br. 7/02.

5. Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije iz 2003. godine

U skladu sa ovom konvencijom, borba protiv korupcije uključuje mjere prevencije, kriminalizacije, međunarodne saradnje i povraćaja sredstava. Na polju međunarodne saradnje, zemlje potpisnice Konvencije složile su se da međusobno sarađuju u svakom segmentu borbe protiv korupcije, uključujući prevenciju, istragu i gonjenje učinilaca. Države su se takođe obavezale da jedne drugima pružaju specifične oblike međunarodne pravne pomoći u prikupljanju i prenošenju dokaza koji se koriste na sudu i izručenju. Konvencija propisuje i obavezu država da sprovedu mjere koje će učiniti efikasnijim traženje, zamrzavanje, oduzimanje i konfiskaciju prihoda stečenih korupcijom. Objavljena je u „Službenom listu SCG“- Međunarodni ugovori, br. 12/05.

6. Međunarodna konvencija sprečavanju terorističkih napada bombama iz 1997. godine

Uspostavlja režim univerzalne nadležnosti nad nezakonitom namjernom upotrebom eksplozivnih i drugih smrtonosnih materija na javnim mjestima sa ciljem da se ubije ili teže rani, ili da se izazove široko uništenje javnih mjesta. Objavljena je u „Službenom listu SRJ“- Međunarodni ugovori, br. 12/02.

POPIS MEĐUNARODNIH BILATERALNIH UGOVORA O PRAVNOJ POMOĆI U KRIVIČNIM STVARIMA KOJE JE CRNA GORA ZAKLUČILA:

1. Ugovor između Crne Gore i Republike Srbije o pravnoj pomoći u krivičnim stvarima; "Sl. list CG - Međunarodni ugovori", br. 4/2009;
2. Ugovor između Crne Gore i Republike Srbije o izručenju, "Sl. list CG - Međunarodni ugovori", br. 4/2009 i 4/2011;
3. Ugovor između Crne Gore i Republike Srbije o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u krivičnim stvarima; "Sl. list CG - Međunarodni ugovori", br. 4/2009;
4. Ugovor između Crne Gore i Bosne i Hercegovine o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u krivičnim stvarima "Sl. list CG - Međunarodni ugovori", br. 15/2010;
5. Ugovor o izručenju između Crne Gore i Bosne i Hercegovine; ugovor je objavljen u "Službenom listu CG - Međunarodni ugovori", br. 4/2013;
6. Ugovor između Crne Gore i Bosne i Hercegovine o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima; "Sl. list CG - Međunarodni ugovori", br. 15/2010;
7. Ugovor između Crne Gore i Republike Hrvatske o izručenju; "Sl. list CG - Međunarodni ugovori", br. 1/2011;

8. Ugovor između Crne Gore i Republike Hrvatske o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u krivičnim stvarima; "Sl. list CG - Međunarodni ugovori", br. 17/2011;
9. Ugovor između Crne Gore i Republike Makedonije o izručenju; "Sl. list CG - Međunarodni ugovori", br. 9/2012;
10. Dodatni bilateralni ugovor sa Republikom Italijom uz Evropsku konvenciju o ekstradiciji od 13. decembra 1957. godine koji ima za cilj olakšavanje njene primjene; "Sl. list CG - Međunarodni ugovori", br. 1/2014;
11. Dodatni bilateralni ugovor sa Republikom Italijom uz Evropsku konvenciju o međusobnom pružanju pravne pomoći od 20. aprila 1959. godine koji ima za cilj olakšavanje njene primjene; "Sl. list CG - Međunarodni ugovori", br. 1/2014.

POPIS OSTALIH MEĐUNARODNIH BILATERALNIH UGOVORA O PRAVNOJ POMOĆI U KRIVIČNIM STVARIMA KOJI OBAVEZUJU CRNU GORU

Alžir

- Ugovor o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima između SFR Jugoslavije i DNR Alžir od 31. marta 1982. godine. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ - Međunarodni ugovori, br. 2/83, a stupio na snagu 20.12.1984.godine.

Austrija

- Ugovor o uzajamnom pravnom saobraćaju između FNR Jugoslavije i Republike Austrije od 16. decembra 1954. godine. Objavljen je u „Službenom listu FNRJ“ - Dodatak, br. 8/55, a stupio na snagu 13.12.1955.godine.

- Ugovor o pravnoj pomoći u krivičnim stvarima između SFR Jugoslavije i Republike Austrije od 1. februara 1982. godine. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ - Međunarodni ugovori, br. 2/83, a stupio na snagu 1.1.1984.godine.

- Ugovor o izdavanju između SFR Jugoslavije i Republike Austrije od 1. februara 1982. godine. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ - Međunarodni ugovori br. 2/1983, a stupio na snagu 1.1.1984.godine.

- Ugovor o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u krivičnim stvarima između SFR Jugoslavije i Republike Austrije od 1. februara 1982. godine. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ - Međunarodni ugovori br. 6/83, a stupio na snagu 1.1.1984.godine.

Belgija

- Konvencija o ekstradiciji i pravnoj pomoći u krivičnim stvarima između SFR Jugoslavije i Kraljevine Belgije od 4. juna 1971. godine. Objavljena je u „Službenom listu SFRJ“ - Dodatak br. 9/73, a stupila na snagu 1.11.1972.godine

Bugarska

- Ugovor o uzajamnoj pravnoj pomoći između FNR Jugoslavije i Narodne Republike Bugarske od 23. marta 1956. godine. Objavljen je u „Službenom listu FNRJ“ - Dodatak br. 1/57, a stupio na snagu 17.1.1957.godine.

Češka i Slovačka

- Ugovor o regulisanju pravnih odnosa u građanskim, porodičnim i krivičnim stvarima između SFR Jugoslavije i Čehoslovačke Socijalističke Republike od 20. januara 1964. godine. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ - Dodatak br. 13/64, a stupio na snagu 2.8.1964.godine.

- Ugovor o međusobnoj predaji osuđenih lica radi izdržavanja kazne zatvora između SFR Jugoslavije i Čehoslovačke Socijalističke Republike od 23. maja 1989. godine. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ - Međunarodni ugovori br. 6/90, a stupio na snagu 27.10.1990.godine.

Danska

- Ugovor o međusobnoj predaji osuđenih lica radi izdržavanja kazne zatvora između SFR Jugoslavije i Kraljevine Danske od 28.oktobra 1988. godine. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ - Međunarodni ugovori br. 5/1989, a stupio na snagu 6.5.1989.godine.

Francuska

- Konvencija o uzajamnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima između SFR Jugoslavije i Francuske Republike od 29.oktobra 1969. godine. Objavljena je u „Službenom listu SFRJ“ - Dodatak br. 16/1971.

- Konvencija o izdavanju između Vlade SFR Jugoslavije i Vlade Francuske Republike od 23.septembra 1970. godine. Objavljena je u „Službenom listu SFRJ“ - Dodatak br. 43/1971, a stupila na snagu 1.8.1971.godine.

Grčka

- Konvencija o uzajamnim pravnim odnosima između FNR Jugoslavije i Kraljevine Grčke od 18. juna 1959. godine. Objavljena je u „Službenom listu FNRJ“ - Dodatak br. 7/1960, a stupila na snagu 31.3.1960.godine.

- Sporazum o uzajamnom priznavanju i izvršenju sudskih odluka između FNR Jugoslavije i Kraljevine Grčke od 18.juna 1959. godine. Objavljen je u „Službenom listu FNRJ“ - Dodatak br. 6/1960, a stupio na snagu 31.3.1960.godine.

Holandija

- Ugovor o izdavanju krivaca između Srbije i Holandije od 28.februara (11.marta) 1896. godine. Objavljen je u „Srpskim novinama“ br. 275/1896.

Hrvatska

- Ugovor između SR Jugoslavije i Republike Hrvatske o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima od 15. septembra 1997. godine. Objavljen je u „Službenom listu SRJ“ - Međunarodni ugovori br. 1/1998, a stupio na snagu 28.5.1998.godine.

Irak

- Ugovor o pravnoj i sudskoj saradnji između SFR Jugoslavije i Republike Iraka od 23. maja 1986. godine. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ - Međunarodni ugovori br. 1/1987, a stupio na snagu 11.8.1987.godine.

Italija

- Konvencija o izdavanju krivaca između Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca i Italije od 6.aprila 1922.godine. Objavljena je u „Službenim novinama“, br. 4/1931, a stupila na snagu 6.februara 1931.godine.

- Konvencija između Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca i Italije o pravnoj i sudskoj zaštiti odnosnih državljana od 6.aprila 1922.godine. Objavljena je u „Službenim novinama“, br. 42/1931. Na snazi su samo čl.13-16.

Kipar

- Ugovor o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima između SFR Jugoslavije i Republike Kipar od 19. septembra 1984. godine. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ - Međunarodni ugovori br. 2/1986, a stupio na snagu 15.2.1987.godine.

Mađarska

- Ugovor o uzajamnom pravnom saobraćaju između SFR Jugoslavije i NR Mađarske od 7. marta 1968. godine sa izmjenama i dopunama od 25.aprila 1986. godine. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ - Dodatak br. 3/1968 a stupio na snagu 18.1.1969. godine. Izmjene i dopune objavljene su u „Službenom listu SFRJ“ - Međunarodni ugovori br. 1/1987, stupile na snagu 5.12.1987. godine.

Mongolija

- Ugovor o pružanju pravne pomoći u građanskim, porodičnim i krivičnim stvarima između SFR Jugoslavije i NR Mongolije od 8. juna 1981. godine. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ - Međunarodni ugovori br. 7/1982, a stupio na snagu 27.3.1983.godine.

Njemačka

- Sporazum o izdavanju između SFR Jugoslavije i SR Nemačke od 26.novembra 1970. godine. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ - Dodatak, br. 17/1976.

- Ugovor o pravnoj pomoći u krivičnim stvarima između SFR Jugoslavije i SR Nemačke od 1.oktobra 1971. godine. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“, br. 33/1972, a stupio je na snagu 8.1.1975.godine.

Poljska

- Ugovor o pravnom saobraćaju u građanskim i krivičnim stvarima između FNR Jugoslavije i NR Poljske od 6. februara 1960. godine. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ – Dodatak br. 5/1963, a stupio na snagu 5.6.1963.godine.

Rumunija

- Ugovor o pravnoj pomoći između FNR Jugoslavije i NR Rumunije od 18. oktobra 1960. godine. Objavljen je u „Službenom listu FNRJ“ – Dodatak br. 8/1961, a stupio na snagu 1.10.1961.godine.

- Dodatni protokol uz Ugovor o pravnoj pomoći između FNR Jugoslavije i NR Rumunije od 18.oktobra 1960. godine, sastavljen 21. januara 1972. godine. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ – Dodatak br. 4/1973.

Rusija

- Ugovor o pravnoj pomoći u građanskim, porodičnim i krivičnim stvarima između FNR Jugoslavije i SSSR-a od 24. februara 1962. godine. Objavljen je u „Službenom listu FNRJ“ – Dodatak br. 5/1963, a stupio na snagu 26.5. 1963.godine.

Sjedinjene Američke Države

- Konvencija o izdavanju krivaca zaključena između Kraljevine Srbije i Ujedinjenih Američkih država od 12.(25.)oktobra 1901. godine. Objavljena je u „Srpskim novinama“, br. 33/1902, a stupila na snagu 12.6.1902. godine.

Slovenija

- Sporazum između Savezne vlade Savezne Republike Jugoslavije i Vlade Republike Slovenije o saradnji u borbi protiv organizovanog kriminala, trgovine nezakonitim drogama i psihotropnim supstancama, terorizma i drugih težih krivičnih djela. Objavljena je u „Službenom listu SRJ“ – Međunarodni ugovori, br. 4/01.

Španija

- Ugovor o pravnoj pomoći u krivičnim stvarima i izdavanju od 8.jula 1980. godine između SFR Jugoslavije i Španije. Objavljen je u „Službenom listu SFRJ“ - Međunarodni ugovori, br. 3/81, a stupio na snagu 26.5.1982. godine.

Švajcarska

- Konvencija o izdavanju krivaca između Srbije i Švajcarske od 16/28. novembra 1887. godine. Objavljena je u „Službenim novinama“, br. 83/1888, a stupila na snagu 5. 7.1888. godine.

Turska

- Konvencija o sudskoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima između SFR Jugoslavije i Republike Turske od 8.oktobra 1973. godine. Objavljena je u „Službenom listu SFRJ“ - Dodatak, br. 1/76.

- Konvencija o izdavanju između SFR Jugoslavije i Republike Turske od 17.novembra 1973. godine. Objavljena je u „Službenom listu SFRJ“ - Dodatak, br. 47/75, a stupila na snagu 3.5.1975. godine.

Velika Britanija

- Ugovor o uzajamnom izdavanju krivaca između Srbije i Velike Britanije od 6.decembra 1900. godine. Objavljen je u „Srpskim novinama“ br. 35/1901, a stupio na snagu 23.2.1901.godine.